

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OR.03.0003.285.2025

**Pani
Aleksandra Owca
Radna Miasta Krakowa**

Odpowiadając na Pani interpelację w sprawie przygotowania Miasta Krakowa do celów obrony cywilnej, przekazaną przez Pana Jakuba Koska, Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa 13 marca 2025 r., uprzejmie informuję.

Ad 1.

Plan Operacyjny Funkcjonowania Miasta Krakowa w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny jest dokumentem niejawnym i jego udostępnienie nie jest możliwe.

Ad 2.

W dniu 1 stycznia 2025 r. weszła w życie ustawa z dnia 5 grudnia 2024 r. o *ochronie ludności i obronie cywilnej* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1907), określająca główne kierunki tworzenia całościowej koncepcji obrony cywilnej w naszym kraju. W dalszym ciągu trwają prace nad rozporządzeniami wykonawczymi do tej ustawy, które razem z nią stanowić będą podstawę do rozpoczęcia konkretnych działań przez zobowiązane podmioty.

W dniu 7 marca 2025 r. odbyło się spotkanie z ekspertami Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji i Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej, podczas którego podsumowano pierwsze dwa miesiące wdrażania ustawy o *ochronie ludności i obronie cywilnej*. Przedstawiono informacje na temat aktów prawnych dotyczących ustawy o *ochronie ludności i obronie cywilnej*, które są szeroko konsultowane ze stroną samorządową, organizacjami pozarządowymi, ekspertami. Jak zaznaczył Pan Dariusz Marczyński, Dyrektor Departamentu Ochrony Ludności i Zarządzania Kryzysowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, jednym z głównych filarów ustawy o *ochronie ludności i obronie cywilnej* jest odbudowa systemu schronów i miejsc doraźnego schronienia, który wymaga dwutorowych działań, tj. przeprowadzenia procesu inwentaryzacji posiadanych obiektów, celem oceny spełnienia funkcjonalności budowli ochronnych i sklasyfikowania ich odpowiednio jako schron albo jako ukrycie oraz przygotowania (od stycznia 2026 roku) do projektowania i wznoszenia nowych obiektów zbiorowej ochrony o charakterze publicznym, ale też i mieszkaniowym.

Wytyczne, które pozwolą usprawnić i ujednolicić proces przeglądu istniejących budowli ochronnych pod kątem ich przydatności do dalszego użytkowania, bądź kwalifikacji do remontu i modernizacji zostały wdrożone rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 lutego 2025 r. w sprawie kryteriów uznawania obiektów budowlanych lub

ich części za budowle ochronne (Dz. U. z 2025 r. poz. 235). Zgodnie z zapowiedziami administracji rządowej można się spodziewać, że kontrole połączonych zespołów Państwowej Straży Pożarnej oraz organów nadzoru budowlanego rozpoczną się jeszcze w I kwartale br. zgodnie z przyjętymi wytycznymi.

Ad 3.

W ramach prac nad wdrożeniem ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej, która weszła w życie 1 stycznia 2025 r., sukcesywnie wydawane są rozporządzenia wykonawcze do tej ustawy, które mają doprecyzować sposób podejścia do poszczególnych działań. Opracowywany jest także *Program Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej*, który określi sposób finansowania realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej, w tym na przygotowanie i przeprowadzenie szkoleń. Obecnie trwają Wyższe Kursy Ochrony Ludności dla starostów i prezydentów miast prowadzone przez Akademię Pożarniczą, których celem jest przygotowanie kadry kierowniczej administracji samorządowej do efektywnego wykonywania zadań związanych z ochroną ludności i obroną cywilną we wszystkich stanach funkcjonowania państwa i w przypadku wystąpienia różnorodnych zagrożeń.

W kwestii podejmowanych działań w zakresie przygotowania mieszkanek i mieszkańców Miasta do konfliktu zbrojnego informuję, że jednoznaczna odpowiedź na etapie prac wdrożeniowych poszczególnych aktów normatywnych staje się hipotezą. Aktualnie w fazie procedowania znajduje się zarządzenie Prezydenta Miasta Krakowa w sprawie powołania Zespołu ds. wdrożenia i realizacji zadań ochrony ludności i obrony cywilnej w Gminie Miejskiej Kraków. Na końcowym etapie prac znajduje się również *Harmonogram realizacji głównych zadań Prezydenta Miasta Krakowa w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej*, stanowiący podstawę do wypracowania szczegółowych realizacji zadań w danym obszarze.

Zgodnie z art. 205 ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej pierwsze szkolenia dla osób pełniących funkcję terytorialnego organu ochrony ludności, dla osób pełniących funkcję organu ochrony ludności oraz dla wykonujących zadania związane z ochroną ludności lub obroną cywilną sekretarzy stanu i podsekretarzy stanu w urzędach obsługujących organy ochrony ludności, dla osób wykonujących zadania związane z ochroną ludności i obroną cywilną, dla osób posiadających przydziały mobilizacyjne obrony cywilnej, kwalifikujących się do szkolenia w dniu wejścia w życie ustawy, przeprowadza się nie później niż w ciągu 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. W dniu 6 marca br. skończyła się 8 edycja szkoleń dla starostów i prezydentów miast na prawach powiatu. W tym zakresie pozostało jeszcze 14 edycji, które są planowane do realizacji do końca kwietnia. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 lutego 2025 r. w sprawie programów szkoleń z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej oraz wymagań dla podmiotów prowadzących szkolenia (Dz. U. poz. 162) umożliwia w pierwszej kolejności przeszkolenie organów administracji rządowej oraz samorządowej, kadrę w urzędach obsługujących organy ochrony ludności, jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego, organy jednostek pomocniczych gminy. Dopiero w następnej kolejności mogą zostać zorganizowane szkolenia dla podmiotów ochrony ludności, zrzeszeń i przedsiębiorców oraz ludności. Rzetelne przygotowanie kadr wykonujących zadania związane z ochroną ludności i obroną cywilną jest podstawą do dalszego rozpowszechniania specjalistycznej wiedzy, niezbędnej do zapewnienia odpowiedniego poziomu merytorycznego szkolenia dla obywateli. Ponadto wśród kluczowych zadań, jakie postawiło sobie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji jest przygotowanie poradnika kryzysowego, który obywatele otrzymają prawdopodobnie do końca br. Poradnik ma w przystępny i skrótowy sposób dostarczyć najważniejszych informacji, przygotowanych przez ekspertów na wypadek różnych sytuacji kryzysowych. Publikację Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji przygotowuje wspólnie z Ministerstwem Obrony Narodowej i Rządowym Centrum Bezpieczeństwa.

W kwestii podejmowania działań edukacyjnych, zmierzających do zapewnienia miejsc schronienia mieszkańcom na wypadek sytuacji kryzysowej informuję, że przekazanie rzetelnej informacji mieszkańcom na temat dokładnej lokalizacji obiektów zbiorowej ochrony na terenie Miasta musi być poprzedzone ponowną inwentaryzacją przez Państwową Straż Pożarną we współpracy z organami nadzoru budowlanego, sprawdzeniu, zaklasyfikowaniu do odpowiedniej kategorii i uznaniu za schron bądź ukrycie zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Samorządy gmin, miast, powiatów, województw będą stopniowo włączane jako filary systemu ochrony ludności i obrony cywilnej. Nawet przy sprawnym finansowaniu zapewniającym skuteczną realizację zadań powstanie zasobów dotyczących szkoleń, ćwiczeń czy organizacji innych form edukacji dla mieszkańców wymaga czasu.

Ad 4.

Zgodnie z art. 95 ustawy o *ochronie ludności i obronie cywilnej*, budowle podziemne położone w granicach administracyjnych miast wykorzystywane do celów transportu, w tym drogowego i szynowego, w szczególności zagłębione obiekty metra, podziemnego tramwaju i kolei podziemnej, projektuje się i wykonuje w sposób zapewniający spełnienie warunków technicznych dla budowli ochronnej. Aktualnie trwają prace legislacyjne związane z przygotowaniem i wdrożeniem aktów wykonawczych do tej ustawy, które będą szczegółowo określać wymagania techniczne i konstrukcyjne dla budowli ochronnych oraz ewentualnie będą określać wymagania dotyczące konieczności stosowania przywołanych w interpelacji grodzi. Tym samym ewentualne zakwalifikowanie tunelu wraz ze stacjami jako schronu, a nie tylko budowli ochronnej (zgodnie z art. 83 ust. 3 ww. ustawy schron to uznany za budowlę ochronną obiekt budowlany albo część obiektu budowlanego o konstrukcji zamkniętej i hermetycznej, wyposażony w urządzenia filtrowentylacyjne lub pochłaniacze regeneracyjne) jest obecnie niemożliwe.

Aktualnie procedowana jest decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. „Budowa pierwszego etapu premetra w Krakowie” w oparciu o koncepcję z 2021 roku. Przy opracowaniu dokumentacji projektowej przyszły wykonawca będzie zobowiązany do spełnienia wymagań stawianych budowlom ochronnym, a jeśli będzie to technicznie możliwe, również schronom. Szczegółowe rozwiązania projektowe znane będą dopiero na etapie przygotowania dokumentacji budowlanej i wykonawczej.

z up. PREZYDENTA MIASTA

Stanisław Mazur

Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa

Otrzymują:

1. Adresat
2. Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego
3. Wydział Strategii i Funduszy Europejskich
4. Zarząd Inwestycji Miejskich w Krakowie
5. Biuletyn Informacji Publicznej
6. aa